

FELLES NÆRINGSSELSKAP LEVANGER OG VERDAL – BAKGRUNN OG ANBEFALINGER

Næringsutvikling i Levanger og Verdal er et av områdene som skal drives innen Innherred Samkommune. Dette er logisk i og med at Levanger og Verdal i stor utstrekning er et felles arbeidsmarked, hvor kommunegrensen bør ha liten betydning for næringsliv og næringsutvikling. Det er mye å hente på å drive næringsarbeidet i fellesskap.

På denne bakgrunn har Innherred Samkommune besluttet å utrede grunnlaget for et felles næringssselskap for Levanger og Verdal kommuner, med utgangspunkt i Levanger Næringssselskap AS og Verdal Vekst AS.

Konsulentselskapet KMPG har gjennomført utredningen i form av et forprosjekt. Prosjekgruppens rapport med ulike alternativer og anbefalinger er vedlagt.

Bakgrunn – dagens situasjon

I dag er det relativt stor forskjell på arbeidet for næringsutvikling i de to kommunene.

Verdal er gitt status som nyskappings- og utviklingskommune ("omstillingskommune") av Kommunal og regionaldepartementet i perioden fra 2002 til og med 2007. I denne perioden kan det søkes om midler innenfor en ramme på 10 millioner kroner pr. år til nyskappings og utviklingsarbeid.

Verdal Vekst AS er opprettet for å være et verktøy for næringsutviklingen, og forvalter de økonomiske midlene. Av de årlige midlene kommer 7,5 millioner kroner fra stat og fylkeskommune, mens 2,5 millioner bevilges fra Verdal Kommune. Verdal Vekst eies av Verdal kommune (40%), Aker Verdal (33,3%) og Verdal Næringsforum.

Levanger kommune har ikke hatt den samme tilgang på midler fra stat og fylkeskommune som Verdal. Levanger Næringssselskap AS er heleid av Levanger kommune, og selskapet har i relativt stor grad drevet med utvikling av næringsområder samt forvaltning og drift av næringsseidom.

Utfordringer på kort og lang sikt

Forslagene fra prosjektgruppen legger vekt på å få mer næringsutvikling pr. krone på kort og lang sikt. Anbefalingene og alternative modeller er utdypet i rapporten.

Så lenge den definerte nyskappings- og utviklingsperioden varer vil det være relativt god tilgang på midler til næringsutvikling fra stat og fylkeskommune, som kan brukes i begge kommunene.

En hovedutfordring blir å utvikle en effektiv, permanent organisering og finansiering av næringsarbeidet etter 2007. Dette vil være et av de viktigste viktige tema å drøfte i den planlagte work-shopen.

Et felles næringssselskap må kunne utføre oppgaver som gir næringsutvikling, men bør også kunne drive egen virksomhet som kan generere midler til næringsarbeidet. Dette må skje i nært samspill med kommunene, næringslivet og andre aktører som Indpro AS og Markedsplassen Levanger AS.

Formelle selskapsendringer - anbefaling

Fra myndighetene er det knyttet formelle krav til selskaper som forvalter utviklingsmidler fra stat og fylkeskommune. Ifølge vedtektene for Verdal Vekst AS skal selskapet være non-profit og kan ikke drive ervervsmessig virksomhet.

Et felles næringssselskap for Levanger og Verdal bør også ha mulighet til å drive kommersiell virksomhet. Fra 2008 blir det særlig viktig å kunne skaffe andre inntekter som kan brukes til næringsutvikling.

For å håndtere en slik situasjon anbefaler prosjektgruppen en utvikling av et felles næringssselskap i to faser. Følgende formelle endringer foreslås:

- Verdal Vekst skifter navn til Innherred Vekst AS fra 1.1.2005. Selskapet forvalter nyskappings- og utviklingsmidlene fram til 31.12.2007. Midlene kan brukes både i Verdal og Levanger
- Det opprettes et felles kommersielt næringssselskap – Innherred Næringssselskap AS fra 1.1.2005. Dette kan bygges på Levanger Næringssselskap AS.
- Når utviklingsperioden er over fusjoneres de to selskapene til Innherred Næringssselskap AS fra 1.1.2008. (Om mulig kan fusjonen skje tidligere).

Det bør vurderes å utvide eierskapet for et felles selskap, slik at det kommer med flere private eiere i tillegg til kommunene.

Organisering i perioden t.o.m. 2007

Gjennom opprettelsen av Verdal Vekst er det i dag etablert et kompetansemiljø for næringsutvikling som har vist seg å fungere godt og som har gitt resultater. Det vil være fornuftig å bygge videre på dette miljøet. Derfor foreslår prosjektgruppen å at Verdal Vekst fra 1.1.2005 skifter navn til Innherred Vekst AS, og får både Verdal og Levanger som virkeområde.

Kommunal- og regionaldepartementet har oppfordret til at midler knyttet til status som nyskappings- og utviklingskommune brukes regionalt. Det er ingen hindringer i veien for at midlene brukes på prosjekter og tiltak i hele samkommunen.

Prosjektgruppen foreslår at Levanger og Verdal kommuner i resten av perioden t.o.m. 2007 bevilger like mye penger til utviklingsarbeidet (2,5 mill kroner pr. år fra hver av kommunene). Sammen med midlene fra stat og fylkeskommune gir dette 37,5 millioner kroner til nyskappings- og utviklingsprosjekter i perioden 2005 – 2007 (22,5 mill fra fylke og stat og 15 mill fra kommunene). Fra 1.1.2005 forvaltes disse midlene av Innherred Vekst AS, til utviklingsprosjekter i både Verdal og Levanger.

Innherred Næringssselskap AS kan opprettes som et kommersielt selskap med utgangspunkt i Levanger Næringssselskap. En naturlig oppgave i perioden fram til 2008 vil være å forvalte de to kommunenes eiendommer. Det er mulig å administrere denne virksomheten uten å bygge opp en egen administrasjon, f.eks. gjennom innleid kompetanse (management for hire).

Alternativer fra 2008

Fra 2008 opphører tilgangen av spesielle nyskappings- og utviklingsmidler fra stat og fylkeskommune. Prosjektgruppen skisserer fire alternativer fra 2008:

- A: Overføre aktiviteten til andre aktører
- B: Videreføre selskapet som en kommunal utviklingsaktør (kommunal "næringsavdeling") for Samkommunen
- C: Videreføre selskapet som en ren kommersiell aktør (investeringsselskap, nettverksselskap eller kompetanse/konsulentselskap)
- D: Kombinasjon av B og C

Prosjektgruppen anbefaler at et felles selskap drives videre etter en fusjon mellom Innherred Vekst AS og Innherred Næringssselskap AS. Om det er hensiktsmessig kan en fusjon skje før 1.1.2008.

Prosjektgruppen anbefaler at alternativ D velges. Det vil si at Innherred Næringssselskap både har utviklingsoppgaver knyttet til næringsutvikling i kommunene og driver egen næringsvirksomhet. Dette vil kunne innebære at selskapet utfører tjenester for kommunene knyttet til næringsutvikling og annet, forvalter kommunenes eiendommer, driver rådgiving og konsulenttjenester, står for arrangementer m.v.

Videre prosess

Samkommunestyret skal fatte en beslutning om felles næringssselskap i oktober 2004.

Det er ønskelig med et bredt engasjement omkring denne saken, særlig fra næringslivet. Workshopen er viktig i denne sammenheng. Det er mulig å komme med innspill til tema som bør behandles i workshopen og skriftlige synspunkter etter workshopen. Det legges opp til følgende prosess:

16.8.2004: Utsending av rapport med anbefalinger fra prosjektgruppe

27.8.2004: Frist for innspill til tema i workshop

1.9.2004: Workshop

24.9.2004: Frist for skriftlige innspill og synspunkter ("høringsfrist")

7.10.2004 Behandling i Samkommunestyret

okt. – des.2004: Endelig... i selskapenes styrer og generalforsamlinger.

Innspill om tema til workshop sendes til: alf.birger.haugnes@levanger.kommune.no